

WERKGROEP FLORAKARTERING DRENTHE (WFD).

Secretariaat: Hester Heinemeijer
Kippenburgweg 5
7975 PP Uffelte (05215-406)

Uffelte, mei 1984

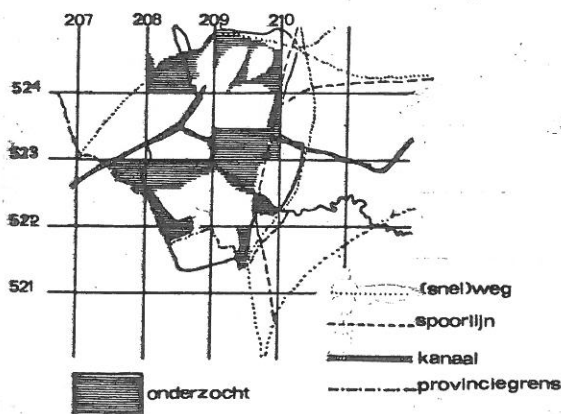
Beste atlas-medewerk(st)ers,

Allereerst enkele leuke resultaten uit district Meppel, vervolgens informatie over de excursies die de komende tijd gehouden worden en tenslotte een voorlopig verspreidingskaartje van een typische voorjaarsbloeier.

Met de streeplijst door stad en dorp.

Zowel in de handleiding als in verschillende Nieuwsbrieven is erop gewezen dat over de flora van steden, dorpen, industrieterreinen e.d. nog maar weinig bekend is. Voor het maken van een zo volledig mogelijke Atlas van de Flora van Drenthe zijn dergelijke gegevens echter onmisbaar.

Dat het 'hokken'binnen dorpen, steden, in de stadsrandzone of op haventerreinen en spoorwegemplacements niet zo'n saaie bezigheid hoeft te zijn als velen denken, is te zien aan de inventarisatieresultaten van de Plantenwerkgroep van de Natuurbeschermingsvereniging 'IJhorst-Staphorst e.o.'. In 1983 hebben leden van deze groep delen van Meppel voor de WFD onderzocht. Hoewel de hokken niet volledig zijn onderzocht (zie kaartje) valt in de eerste plaats op dat zelfs het inventariseren van een klein stukje (bv. de omgeving van Slingenberg, Km-hok 209-521) al meer dan 80 soorten oplevert (zie tabel). In de 7 andere hokken werden steeds ruim meer dan 100 soorten gevonden.



Vanzelfsprekend zijn het voor een belangrijk deel de (zeer)algemene soorten die men tegenkomt. Afhankelijk van de verschillende milieutypen binnen een stad, stuit men toch ook op bijzondere planten die in Drenthe zeldzaam zijn of een beperkte verspreiding hebben. In de tabel is een aantal van die minder bekende soorten vermeld, grofweg ingedeeld op basis van de standplaatsgegevens volgens de nieuwste flora (Heukels & Van der

Meijden 1983). Direct buiten de bebouwde kom van Meppel kan men soorten vinden die karakteristiek zijn voor vochtige graslanden met hun sloten en-oevers. De spoorlijnen met dijken en emplacementen, de bermen en taluds van de grote snelwegen rond de stad en de kanaaloevers en haventerreinen van het Meppelerdiep en de Hoogeveensevaart bieden

een milieu voor een reeks van -deels adventieve ('pothoofd')-planten die men elders in Drenthe zelden tegen komt. *Anchusa arvensis* (Kromhals) en *Leonurus cardiaca* (Hartgespan) zijn wellicht het meest bijzonder.

Een andere zeldzame groeiplaats voor planten vormen de oude stenen muren van de grachten. Muurvaren en Muurleeuwebek ontbreken hier niet, hoewel hun voortbestaan bedreigd wordt door de plannen deze kaden te restaureren.

Km-hok	207-522	208-521	208-522	208-524	209-521	209-522	209-523	209-524	
Totaal gevonden soorten:	123	108	145	128	84	184	163	144	+ = soort aangetroffen * = fluviaatiele soort
Soorten van slootoevers en vochtige graslanden:									
<i>Alchemilla vulgaris</i>	+	.	.	.	.	+	.	.	Vrouwenmantel
<i>Galthia palustris</i>	+	.	.	.	+	.	.	.	Dotterbloem
<i>Hottonia palustris</i>	.	+	.	.	.	.	.	.	Waterviolier
<i>Hippuris vulgaris</i>	.	.	+	.	.	.	.	.	Lidsteng
<i>Thelypteris palustris</i>	.	.	.	.	.	.	+	.	Moerasvaren
Soorten van wegbermen, spoorwegen en/of ruderaal terreinen: (deels adventieven)									
<i>Sanguisorba officinalis</i> *	+	+	.	.	.	+	.	+	Grote pimpernel*
<i>Anchusa arvensis</i>	.	.	+	.	.	.	.	.	Kromhals
<i>Linaria repens</i>	.	.	+	.	.	.	.	.	Gestreepte leeuwebek
<i>Reseda lutea</i> *	.	.	+	.	.	.	.	+	Wilde reseda*
<i>Arctium minus</i> *	.	.	.	+	.	.	.	.	Kleine klis*
<i>Carduus acanthoides</i> *	.	.	+	.	.	+	+	+	Veeldoornige distel*
<i>Hordeum murinum</i>	.	.	.	+	.	.	+	+	Muizegerst
<i>Asparagus officinalis</i>	.	.	.	.	.	+	.	.	Asperge
<i>Convolvulus arvensis</i>	.	.	.	.	.	+	+	.	Akkerwinde
<i>Digitaria ischaemum</i>	.	.	.	.	.	+	.	.	Glad vingergras
<i>Digitaria sanguinalis</i>	.	.	.	.	.	+	.	.	Harig vingergras
<i>Euphorbia esula</i> *	.	.	.	.	.	+	.	.	Heksenmelk*
<i>Campanula rapunculoides</i>	.	.	.	.	.	.	+	.	Akkerklokje
<i>Leonurus cardiaca</i>	.	.	.	.	.	.	+	.	Hartgespan
<i>Melilotus altissima</i> *	.	.	+	+	.	.	+	.	Gele honingklaver*
<i>Oenothera biennis</i>	.	.	.	.	.	.	+	.	Middelste (gewone) teunisbloem
<i>Tragopogon pratensis</i>	.	.	.	.	.	.	+	+	Morgenster
<i>Verbascum nigrum</i>	.	.	.	.	.	.	+	.	Zwarte toorts
<i>Galatella sepium</i> *	.	.	.	.	.	.	+	+	Heggewikke*
Soorten van (oude) muren:									
<i>Platanus rufa-muraria</i>	.	.	.	.	.	.	+	.	Muurvaren
<i>Malva muralis</i>	.	.	.	.	.	.	+	.	Muurleeuwebek
Soorten van parken en (moes)tuinen:									
<i>Maytonia sibirica</i>	.	.	.	.	.	+	.	.	Roze winterpostelein
<i>Hamamelis vitalba</i> *	.	.	.	.	.	+	.	.	Bosrank*
<i>Helidonium majus</i>	.	.	.	.	.	.	+	.	Stinkende gouwe
<i>Matricaria stramonium</i> *	.	.	.	.	.	.	+	.	Doornappel*
<i>Impatiens noli-tangere</i> *	.	.	.	.	.	.	+	.	Groot springzaad*
<i>Rhizanthus aurantiacum</i>	.	.	.	.	.	.	+	.	Oranje havikskruid
Andere adventieven:									
<i>Isosymbrium altissimum</i>	.	.	+	.	.	.	+	.	Hongaarse raket
<i>Conringia orientalis</i>	.	.	.	.	.	.	+	.	Witte steenraket

Ook het parkachtige gedeelte in de omgeving van het station leverde nog een aantal weinig algemeen soorten op, die vermoedelijk deels als verwilderd moeten worden beschouwd.

Uit de tabel, die overigens slechts een voorlopig resultaat is gezien de beperkt onderzochte Km-hokken, blijkt wel dat het zinvol en verrassend is aan de plantengroei in de directe woon- en werkomgeving aandacht te besteden, al zullen niet in elke woonkern zulke bijzondere soorten als in Meppel worden gevonden. Deze plaats neemt nu eenmaal door de ligging een bijzondere positie in, ook vanwege de sterk fluviatiele inslag van de flora. Toch is de kans groot dat een excursie door dorp of stad verrassende soorten oplevert, terwijl bovendien de gegevens over de hier voorkomende algemene soorten voor onze atlas zeer waardevol zijn. Een keer doen dus! Wie het vervelend vindt zich bij het inventariseren door nieuwsgierige of niet-begrijpende dorps- of stadsgenoten bekeken te voelen kan altijd in alle vroegte, als de goegemeente nog sluimert, een ommetje met een streep-lijst maken.

ALGEMENE EXCURSIE: Zaterdag 16 juni om 10.00 uur.

Deze excursie wordt gehouden vanuit de Tuinbouwschool te Frederiksoord (bij de bushalte). We kunnen die dag beschikken over een van de lokalen van de school. Er zijn géén voorzieningen voor koffie, thee e.d. Na algemeen overleg zullen er in kleine groepjes excursies worden gehouden. Verder kan er demonstratie materiaal van grassen en zeggen worden bekeken; aan deze groepen soorten zal ook tijdens de excursies veel aandacht worden besteed.

(De in de vorige Nieuwsbrief beloofde excursie naar Oost-Drenthe wordt verschoven naar het najaar).

District Roden:

Zaterdag 9 juni, omgeving Assen. Vertrek 10.00 uur Station Assen

Zaterdag 23 juni, omgeving Roden. Vertrek 10.00 uur bij de kerk
(Brink) Roden.

District Gieten:

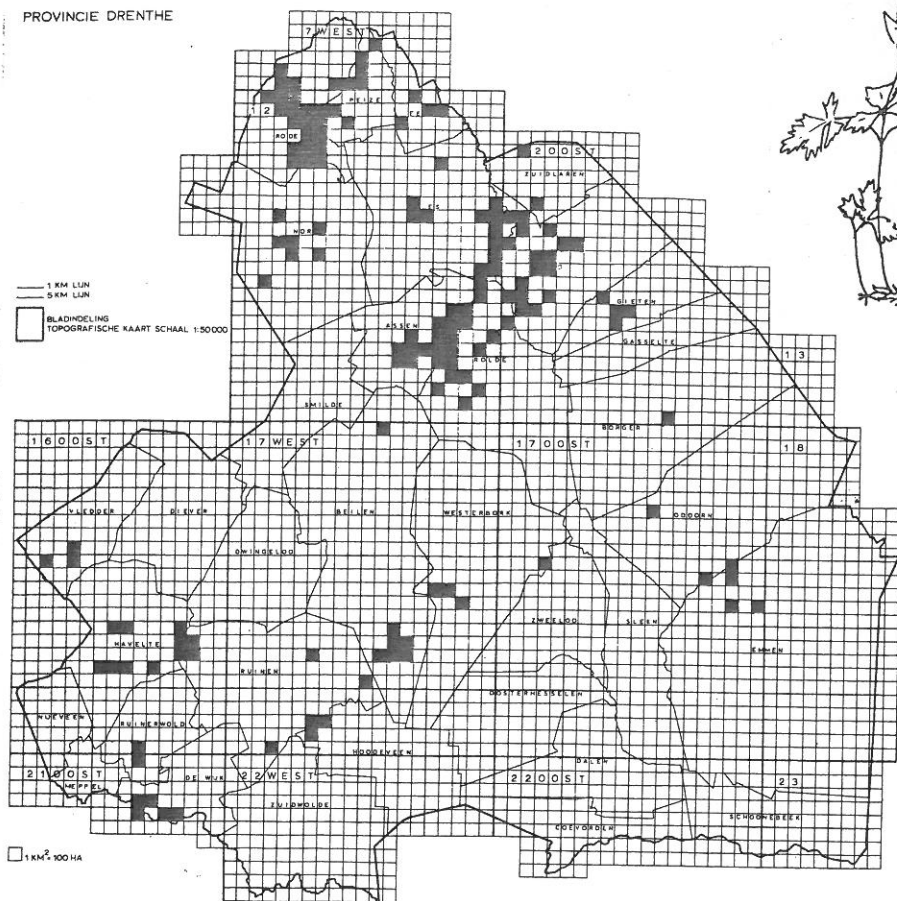
Zaterdag 10 juni. Vertrek 10.00 uur van de Brink in Zuidlaren.
Bezoek aan Km-hok 243-567.

District Sleen:

Donderdag 14 juni. Vertrek 19.00 uur van het gemeentehuis te Exloo.

Uit verschillende districten komen bemoedigende berichten over het veldwerk van dit voorjaar. Op de districts bijeenkomsten zijn veel Km-hokken 'uitgedeeld' en nog steeds druppelen de aanvragen voor meer formulieren binnen. Veel medewerk(st)ers blijken ook bereid om dit jaar het Km-hok dat ze vorig jaar onderzocht hebben nogmaals te doen met speciale aandacht voor de grassen en de zeggen. We hopen dat tijdens de te houden excursies een deel van de problemen bij het determineren van deze moeilijke groepen opgelost kan worden. In uiterste gevallen kan men ook één exemplaar drogen van een lastig te determineren soort en die aan de districtscoördinator geven.

PROVINCIE DRENTHÉ



Verspreiding van *Anemone nemorosa* (Bosanemoon) volgens de momenteel beschikbare gegevens.

Veel van de deelnemers blijken enthousiast te zijn over de voorlopige verspreidingskaartjes in de Nieuwsbrieven. Ze kunnen met zo'n kaartje in de hand gemakkelijk aanvullingen geven. De meeste mensen weten ook buiten hun 'eigen' Km-hok groeiplaatsen van verschillende soorten. Dit maal een kaartje van de opvallende voorjaarsbloeier de Bosanemoon.

De Bosanemoon groeit in vochtige loofbossen en in hakhoutbosjes op relatief voedselrijke gronden; ze wordt echter ook vaak aangetroffen langs slootkanten in graslanden op meer schrale gronden, dikwijls aan de randen van de bosgebieden.

Mogelijk tot ziens op een van de excursies, namens de werkgroep,

Ben en Hester